

INSTRUKS TIL BRØNNØYSUNDREGISTRENE

Fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet 10.12.2020

1. Innledning

Instruksen er fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet 10.12.2020 i samsvar med §3 i reglement for økonomistyring i staten (reglementet) og bestemmelsene for økonomistyring i staten (bestemmelsene), og trer i kraft 1. januar 2021. Instruksen erstatter tidligere hovedinstruks for styringen av Brønnøysundregistrene, fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet 30.6.2014. Instruksen er sendt i kopi til Riksrevisjonen.

Formålet med instruksen er å beskrive myndighets- og ansvarsfordeling mellom departementet og Brønnøysundregistrene, og departementets overordnede og langsiktige forutsetninger og krav til Brønnøysundregistrenes systemer, rutiner og styringsprosesser ut over hva som fremkommer av reglementet. Dette skal sikre at formålet med reglementet oppnås, og danne grunnlag for en tillitsbasert styringsdialog. Mer spesifikke krav gis i de årlige tildelingsbrevene fra departementet.

Instruksen inneholder tillegg og presiseringer i reglementet som Nærings- og fiskeridepartementet ønsker å fremheve i styringen av Brønnøysundregistrene. Instruksen er et supplement til reglementet, og Brønnøysundregistrene må derfor også forholde seg til alle punktene i reglementet ved bruk av instruksen.

2. Nærings- og fiskeridepartementets styring av Brønnøysundregistrene

2.1 Departementets overordnede ansvar

Nærings- og fiskeridepartementet har det overordnede administrative, budsjettmessige og faglige ansvaret for Brønnøysundregistrene. Dette innebærer at departementet fastsetter overordnede mål og rammer for Brønnøysundregistrene, mens Brønnøysundregistrene har et selvstendig ansvar for å innrette virksomheten på en måte som tilfredsstiller de mål og krav departementet stiller. Det faglige ansvaret for lover tilhørende de enkelte registre er delt mellom flere departementer, jf. punkt 2.2.5.

Departementet har ansvar for å følge opp Brønnøysundregistrenes virksomhet ut fra risiko, vesentlighet og egenart. Dette innebærer i hovedsak en oppfølging på systemnivå, med mindre ytterligere oppfølging er nødvendig som følge av nevnte forhold.

Departementet har ansvaret for årlig å vurdere justeringer i mål og indikatorer for Brønnøysundregistrenes virksomhet. Arbeidet gjennomføres i samråd med Brønnøysundregistrene, og ses i sammenheng med Brønnøysundregistrenes resultater, slik de fremkommer av årsrapporten og annet relevant informasjon, i tillegg til behov fra departementet. Mål og indikatorer skal utdypes i tildelingsbrev.

2.2 Brønnøysundregistrenes samfunnsoppdrag, ledelse, ansvar og oppgaver

2.2.1 Samfunnsoppdrag

Brønnøysundregistrene skal bidra til økt verdiskaping gjennom å være en nasjonal registerfører og datakilde. Etaten skal forvalte registerdata på en måte som gir trygghet, orden og oversikt for næringslivet, frivillig sektor, innbyggere og offentlig sektor.

2.2.2 Virksomhetens ledelse

Brønnøysundregistrene ledes av en direktør i åremålsstilling med varighet på seks års, med mulighet til forlengelse. Direktøren ansettes av Nærings- og fiskeridepartementet.

2.2.3 Ansvar og oppgaver

Brønnøysundregistrene skal utvikle og forvalte de registrene etaten til enhver tid har ansvaret for. I dette ligger også å sikre at gjennomføring av nytt og endret regelverk kan gjennomføres uten opphold. Registerkvaliteten og informasjonssikkerheten i Brønnøysundregistrenes systemer er avgjørende for å opprettholde tillit til registrene.

Enhetsregisteret er en nasjonal felleskomponent, og etaten skal utvikle og legge til rette for at dette registeret kan oppfylle sin funksjon som grunnregister for alle juridiske subjekter i Norge.

2.2.4 Regelverk

Følgende lover og forskrifter mv. er sentrale i Brønnøysundregistrenes myndighetsutøvelse:

- lov om Enhetsregisteret av 3. juni 1994 nr. 15 kapittel 2
- lov om registrering av foretak av 21. juni 1985 nr. 78 kapittel II
- lov om registrering av frivillig virksomhet av 29. juni 2007 nr. 88 §3 og §4
- lov om visse forhold vedrørende de politiske partiene av 17. juni 2005 nr. 102 kapittel 2
- lov om årsregnskap mv. av 17. juli 1998 nr. 56 kapittel 8
- lov om gjeldsforhandling og konkurs av 8. juni 1984 nr. 58 kapittel XIX
- lov om tinglysning av 7. februar 1935 nr. 2 kapittel 4
- lov om ekteskap av 4. juli 1991 nr. 47 kapittel 11
- lov om Oppgaveregisteret av 6. juni 1997 nr. 35, §4 og §5
- lov om kontroll med markedsføring og avtalevilkår mv. av 9. januar 2009 nr. 2 § 12
- lov om akvakultur av 17. juni 2005 nr. 79 kapittel V
- lov om frivillig og tvungen gjeldsordning for privatpersoner av 17. juli 1992 nr. 99 kapittel 7
- lov om register over reelle rettighetshavere av 1. mars 2019
- lov om trdomssamfunn og ymist anna av 1. januar 1970, nr. 25 kapittel II
- lov om offentlig støtte av 1. januar 1994 nr. 117 §2a
- forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst av 2. april 2002 kapittel 3-4, jfr. lov om jakt og fangst av vilt av 2. april 1982 nr. 7 §26
- forskrift om frivillig registerordning for utøvere av alternativ behandling av 16. desember 2003, jfr. lov om alternativ behandling av sykdom mv. av 27. juni 2003 nr. 64 §3
- forskrift om kommunalt rapporteringsregister av 18. november 2019, jfr. lov om kommuner og fylkeskommuner §16-2
- Forskrift om Reservasjonsregisteret av 5. juni 2009, jfr. Lov om kontroll med markedsføring og avtalevilkår mv. av 1 juni 2009 nr. 2 §13a

2.2.5 Samarbeid med andre virksomheter

Brønnøysundregistrene skal bidra til forenkling i norsk forvaltning ved å initiere, samordne og følge opp forenklingstiltak der det er relevant. Brønnøysundregistrene skal innrette sin virksomhet slik at de effektivt bidrar til samlet oppnåelse av regjeringens målsetting om én offentlig digital sektor.

Flere av områdene som Brønnøysundregistrene arbeider innenfor, er kompliserte og

sektorovergripende. Det er derfor behov for løpende kontakt mellom Brønnøysundregistrene og andre statlige virksomheter når det gjelder eventuelle uklarheter knyttet til grenseflater mellom myndigheter/etater. Dette er nødvendig for å oppnå hensiktsmessig arbeidsdeling og effektiv ressursutnyttelse. Dette forutsetter klar rollefordeling og økt samhandling mellom mange aktører. Særlig viktig er Brønnøysundregistrenes samarbeid med Digitaliseringsdirektoratet og Skatteetaten.

I Brønnøysundregistrenes samarbeidsavtaler med andre statlige virksomheter skal arbeidsoppgaver, forutsetninger og ansvarsavklaringer framgå.

2.3 Styringsdialogen

Den årlige styringsdialogen består av både styringsdokumenter og etatsstyringsmøter. Styringssignaler kan gis muntlig eller skriftlig, og skal som hovedregel dokumenteres.

Følgende dokumenter er sentrale i styringen:

- departementets instruks til Brønnøysundregistrene
- departementets årlige tildelingsbrev
- ev. supplerende tildelingsbrev
- virksomhetens årsrapport og årsregnskap
- virksomhetens tertialrapportering, risikovurderinger og annen periodisk rapportering
- virksomhetens øvrige rapporter i løpet av året
- departementets tilbakemelding på rapporteringen
- departementets referater fra etatsstyringsmøter med virksomheten

Brønnøysundregistrene skal drøfte langsiktige og flerårige planer og virksomhetsstrategi med departementet. Brønnøysundregistrene skal orientere Nærings- og fiskeridepartementet om saker fra Riksrevisjonen som kan være av interesse for departementet.

Etatsstyringsmøtene er det formelle forum for styring og beslutning. Antallet etatsstyringsmøter tilpasses behovet i det enkelte år, og alle planlagte etatsstyringsmøter skal fremkomme av departementets årlige tildelingsbrev.

2.4 Fagdialogen

Ut over styringsdialogen vil det være behov for å holde uformelle fagmøter mellom Nærings- og fiskeridepartementet og Brønnøysundregistrene. Antall årlige fagmøter vil variere ut fra aktuelle saker i løpet av året. Fagmøtene skal normalt ha en dagsorden, og dersom det diskuteres saker av vesentlighet, skal det føres referat.

3. Krav til Brønnøysundregistrenes interne styring

3.1 Direktørens ansvar og myndighet

Direktøren har ansvar for at Brønnøysundregistrene opererer i tråd med bestemmelsenes punkt 2.2, som fastsetter virksomhetsledelsens ansvar. Direktøren har ansvar for at Brønnøysundregistrene utarbeider en samlet virksomhetsplan som operasjonaliserer mål, krav og oppdrag gitt i tildelingsbrev og gjennom styringssignaler i etatsstyringsmøter.

3.2 Krav til Brønnøysundregistrenes styring og kontroll

Brønnøysundregistrenes interne styring og kontroll skal sikre måloppnåelse gjennom målrettet og effektiv drift, pålitelig økonomiforvaltning og overholdelse av lover og regler, jf. bestemmelsenes punkt 2.4.

Nærings- og fiskeridepartementet forutsetter at Brønnøysundregistrene registrerer og dokumenterer ressursbruk på virksomhetens tjenester og aktiviteter på ulike nivåer, og at Brønnøysundregistrene har et system som gir grunnlag for at departementet kan få tilfredsstillende dokumentasjon av resultatoppnåelse på hele området til virksomheten.

Brønnøysundregistrene skal gjennomføre risikovurderinger som en integrert del av virksomhetsstyringen. Risikovurderingene skal gjennomføres for å avdekke risikoer som kan ha konsekvenser for måloppnåelsen og analysere hvordan påvist risiko skal håndteres.

Brønnøysundregistrene skal ha god styring og kontroll med informasjonssikkerheten. Dette innebærer å sikre korrekt og sikker innhenting, lagring og formidling av data og informasjon som Brønnøysundregistrene har ansvaret for og forvalter. Informasjonssikkerhet omfatter flere fagområder som IKT-sikkerhet, fysisk sikring, personellsikkerhet, personvern og sikkerhetsloven. Informasjonssikkerheten skal ivaretas og dokumenteres i samsvar med Nasjonal strategi for digital sikkerhet og anerkjente standarder for informasjonssikkerhet.

Brønnøysundregistrene skal ha en effektiv internkontroll tilpasset risiko og vesentlighet, og som følger krav satt i bestemmelsenes punkt 2.4. Virksomhetens ledelse har ansvar for å etablere systemer, rutiner og tiltak og skal sørge for at internkontrollen fungerer på en hensiktsmessig måte og kan dokumenteres. Internkontrollen skal utformes og gjennomføres slik at den gir rimelig grad av sikkerhet for at Brønnøysundregistrene når fastsatte mål, har en effektiv drift, har pålitelig rapportering og at lover og annet regelverk følges.

Brønnøysundregistrene skal holde seg innenfor de til enhver tid gjeldende budsjetttrammer fastsatt av Stortinget. Overskridelser av utgiftsbevilgningen skal bare skje som følge av utgifter som vanskelig kan unngås og som Brønnøysundregistrene ikke med rimelighet kan forutse. Etaten må påse at den senere inndekningen av slike overskridelser skjer i samsvar med reglementet og bestemmelsene for økonomistyring i staten. Etaten må også sørge for til enhver tid å ha alle nødvendige fullmakter fra departementet for å håndtere påregnelige avvik fra samlet utgifts- eller inntektsbevilgning.

3.3 Brønnøysundregistrenes rapportering til departementet

Brønnøysundregistrene skal avgi tertialrapportering med regnskapsstatus, prognoser for resten av året og risikovurderinger som beskrevet i tildelingsbrevet. Dersom det skulle oppstå uforutsette vesentlige hendelser i løpet av året, skal departementet varsles uavhengig av rapporteringspunkter.

Brønnøysundregistrene skal levere en årsrapport i tråd med bestemmelsenes punkt 1.6.1 og 2.3.3, som inkluderer årsregnskap med noter i tråd med bestemmelsenes punkt 3.4. Øvrige krav til årsrapporten vil fremkomme av departementets årlige tildelingsbrev.

Alle planlagte rapporteringskrav for det enkelte budsjettår formidles i departementets årlige tildelingsbrev.

4. Krav knyttet til føringer i bestemmelsenes kapittel 2.5 og 3.5

4.1 Kontroll av transaksjoner og delegering av fullmakter

Direktøren skal fastsette retningslinjer for videredelegering av budsjettdisponeringsmyndighet og utføring av attestasjon. Brønnøysundregistrene skal ha oversikt over hvem som har fått delegert budsjettdisponeringsmyndighet, ansatte som kan gjennomføre attestasjon, og ansatte som har myndighet til å autorisere utbetalinger. Oversiktene skal være à jour til enhver tid og kunne legges frem for kontroll.

4.2 Økonomisystem, regnskapsføring og rapportering

Brønnøysundregistrene skal føre sitt virksomhetsregnskap i tråd med de statlige regnskapsstandardene (SRS) som er fastsatt i Finansdepartementets rundskriv R-114.

Brønnøysundregistrene skal rapportere regnskapsopplysninger til statsregnskapet i tråd med gjeldende prinsipper, rutiner og frister.

4.3 Styring og forvaltning av eierinteresser

Erverv av aksjer, andre verdipapirer eller eiendom må tas opp med departementet på forhånd. Det må deretter gis særskilt bevilgning fra Stortinget til alle slike investeringer.

Dersom det foretas slike investeringer, skal det utarbeides egne retningslinjer for Brønnøysundregistrenes forvaltning, som bl.a. inkluderer hvordan styrings- og kontrollmyndigheten skal utøves overfor hvert enkelt selskap/foretak eller grupper av selskaper/foretak. Styring, oppfølging og kontroll skal tilpasses statens eierandel, selskapets egenart, risiko og vesentlighet.